

Esa Toukoniitty

VIHREÄN SIIRTYMÄN TUOTEKEHITYS

Kiertotalous

- Kiertotalous tulevaisuudessa

Kiertotalous tulevaisuudessa

Miten kiertotalous muokkaa tulevaisuutta?

Jotta kiertotalous vakiintuu tulevaisuudessa jokapäiväiseksi toimintatavaksi täytyy myös uudet kiertotalouden mukaiset liiketoimet olla yrityksille kannattavia. Liiketalousmallit osiossa käsitelimme esimerkkejä uusista liiketalous- ja ansaintamalleista, jotka tulevat yleistymään kiertotalouden myötä.

Kiertotalous tulee koskettamaan liiketoimintaa ja yhteiskuntaa laajasti. Tällä hetkellä digitaaliset teknologiat ja palvelut edesauttavat kiertotaloutta esim. uudet korjaus- ja lainauspalvelujen alustat sekä jakamistalouden ratkaisut. Tuote palveluna ratkaisut tulevat laajemmin myös kuluttajien käyttöön. Kiertotalous tulee muuttamaan merkittävästi tuotteiden olemusta aina suunnittelusta lähtien parantaen kestävyyttä, korjattavuutta ja uudelleenkäyttöä mikä luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Tehokkaat materiaalikierrot ovat kiertotalouden ydintä ja nämä tulevat kehittymään ja monipuolistumaan vaikka se ei välttämättä kuluttajalle näy isona muutoksena arjessa. Sama palvelu tai tuote pohjautuukin uudelleenkäytettäviin osiin ja materiaaleihin, jotka eivät enää ole peräisin fossiilisista raaka-aineista.

Miten kiertotalous näkyy työelämässä? Lisää aiheesta: <https://www.kiertotaloudestakasvua.fi/3-kiertotalous-tyoelamassa/>

Nykyisestä jätettä synnyttävästä kierrätystaloudesta tullaan siirtymään kohti kiertotaloutta esim. tuotesuunnitteluun ja tuotteiden laatuun panostamalla. Tuote palveluna konsepti voi tuoda tässä paljonkin uusia avauksia. Nykyään monet kuluttajatuotteet on tarkoituksella suunniteltu niin, että niiden huoltaminen, korjaaminen ja komponenttien uudelleen käyttö on erittäin haastavaa mikä johtaa jätteen määrän kasvuun. Tämä on linearialouden ominaispiirre ja tästä kertoo hyvin ao. video:

<https://www.youtube.com/watch?v=toIFN8eR0ro>

Vielä 1980-luvulla Suomessa oli paljon pieniä TV:n, kodinkoneiden ja elektroniikan korjaajia. Nykyään vastaavaa korjaustoimintaa ei juurikaan ole ja on tavallisempaa, että viallisen laitteen vikaa ei edes selvitetä vaan kuluttaja saa uuden vastaavan laitteen tilalle takuuajan puitteissa. Joihinkin kalliimpiin tuotteisiin on edelleen saatavana varaosio ainakin takuuajan puitteissa, mutta valtaosa viallisista laitteista päättyy jätteeksi. Vielä 1980-luvulla elektroniikka ja kodinkoneet oli suunniteltu ja rakennettu siten, että ne oli helppo purkaa ja rikkoutunut komponentti vaihtaa uuteen. Usein rikkoutunut komponentti on vain marginaalisen pieni osa laitteen kokonaisuutta.

Esimerkkinä (omasta elämästä): Jääkaappipakastin, jonka virtakytkin rikkoutui (ko. alle euron komponentti oli heikkolaatuinen). Yksinkertainen virtakytkin on kiinnitetty ohjausyksikön piirilevyyn siten, että pelkästään sitä ei voitu vaihtaa. Sen sijaan, että halpa kytkin olisi vaihdettu, niin takuun piirissä olevasta laitteesta vaihdettiin koko ohjausyksikkö takuun puitteissa (hinta n. 400

€). Uudessa ohjauksyksikössä oli sama heikkolaatuinen virtakytkin, joka rikkoontui uudelleen 2 v. päästä eikä korjaus kuulunut enää takuun piiriin. Yllätyksenä tulikin nyt, että reilu 4 v. vanhaan laitteeseen olikin ongelmana löytää varaosana ohjauksikköä. Valmistajan pohjoismaiden varastosta löytyi tuurilla yksi ohjauksikkö (piirilevy (hinta 400 € + asentajan vaihtotyö 150 €). Laitte korjattiin osin kotivakuutuksen tuoman korvauksen turvin. Edelleen sama heikkolaatuinen komponentti löytyy myös tästä ohjauksyksiköstä eli sama korjausstrve on odotettavissa n. 2 v. kuluttua, mutta enää varaosia ei ole valmistajalla tarjota. Nyt vaihtoehdoksi jääkin vain uuden laitteen hankinta.

Lisätietoa: Hehkulamppuhuijaus

<https://www.youtube.com/watch?v=wzJI8gfp5Y&t=1s>

Ekosuunnittelu

EU pyrkii parantamaan energiatehokkuutta ja korjattavuutta.

<https://www.europarl.europa.eu/news/fi/headlines/priorities/kiertotalous/20180522STO04021/ekosuunnitteludirektiivi-energiatehokkuutta-ja-kierratettavyytta>

Lainsäädännön ja EU:n rooli

Historiallisesti lainsäädännöllä on ollut merkittävä muutosvoima ympäristöasioiden edistämiseksi. Lähes kaikki parannukset ovat tulleet lainsäädännön velvoittamina, jotka ovat saaneet alkunsa havaituista epäkohdista. Eurooppa on monilta osin edelläkävijä ympäristöasioissa ja kiertotaloudessa ja haluaa jatkossa myös profiloitua sellaisena.

Tutustu EU:n toimiin kiertotalouden edistämiseksi:

<https://www.europarl.europa.eu/news/fi/headlines/priorities/kiertotalous>

Miten EU aikoo saavuttaa kiertotalouden vuoteen 2050 mennessä?

<https://www.europarl.europa.eu/news/fi/headlines/priorities/kiertotalous/20210128STO96607/miten-eu-aikoo-saavuttaa-kiertotalouden-vuoteen-2050-menessa>